

דברי חכמה

גיליון מס. 2941 * א אלול תשפ"ו * 14 באוגוסט 2026
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

בית כפר הנשיא מודיע בצער רב על
פטירתו של חברנו

ג'קי (יצחק) עמר ז"ל

ומשתתף בצערם הכבד של
טוטסי, ענבל, קרין, מרב, ליטל, שי וכל
המשפחה

אבא שלנו

הסלע שלנו

איש כל יכול שהיה מזיז בשבילנו הרים אם רק היינו מבקשים.
 היית לנו אבא חם, יציב, תומך וגאה, עם עצה ופתרון לכל קושי או בעיה.
 מתייצב למשימה בכל זמן ובכל מקום.
 היית לאמא בן זוג מושלם.
 כל כך אהבת להיות איש משפחה.
 האחדות שלנו הייתה הדבר הכי חשוב. היה בך כוח מחבר ומעכה. ידעת לתפור ולהלחים קרעים ושברים מכל סוג. ידעת לכעוס אבל יותר מזה, חינכת אותנו לסליחה, לחמלה ולמחילה.
 לימדת אותנו לשמוח גם בשמחתו של האחר, לאהוב לרקוד ולצחוק. צחקנו הרבה.
 לימדת אותנו יעילות, תושיה, יוזמה. להיות תמיד ראש גדול, לחשוב בגדול.
 הקמת מפעלים היית מפיק ומנהל פרוייקטים עוד לפני שידענו שיש כזה דבר.
 ולקחת הכל ללב יותר מידי עד שהתעייפת.
 כוחות הבלייה של החיים סדקו בך סדקים שאליהם חלחלו באיטיות נבזית חרדות, דאגות ופחדים שחתרו לאחור במוחך ואט אט גזלו אותך מאיתנו אותנו ממך.
 גופך האיתן היתל בנו וכל הזמן היה נדמה כי רק יצאת לרגע והנה, תכף תחזור, צלול ויעיל כמו תמיד.
 זה הזמן שלך לנוח אבא יקר שלנו.
 מבטיחים שאמא בידיים טובות של כולנו.
 זה הזמן שלך לפגוש את אהוביך שהלכו לפניך.
 נוח על משכבך בשלום
 אבא אהוב ויקר שלנו

ענבל

אבא שלי האהוב,
 אבא שלי, שהיה בשבילנו גבר כל-יכול.
 הגיבור שלנו. המושיע שלנו.
 האיש עם הלב הכי גדול, שידע לאהוב הכי הכי בעולם, להעריך, לכבד ולהוקיר את
 האנשים החשובים והקרובים אליו.
 ערכי המשפחה היו בשבילך מעל הכול.
 היה לך חשוב שנהיה תמיד מאוחדים, אוהבים, תומכים זה בזו - יחידה אחת.
 משפחה.
 חינכת אותנו לערכים, לעבודה קשה, להסתפק במה שיש, להודות על הטוב ולהיות
 תמיד שמחים בחלקנו.
 לימדת אותנו, בלי הרבה מילים, מה זה להיות בן אדם.
 והזוגיות שלך עם אמא... איזו אהבה מופלאה הייתה ביניכם.
 אהבה שהייתה מלאה בכבוד הדדי, בנתינה, במסירות ובחברות.
 וכמה מדהים ומרגש שנשאתם מאוהבים ממש עד הרגע האחרון.
 ואמא שלנו... הגיבורה שלנו.
 האישה המסורה, שאהבה אותך בכל ליבה וטיפלה בך במשך כל השנים בעדינות,
 בכבוד ובאהבה אין-סופית.
 אמא, תודה לך מיליון פעמים.
 תודה על הטיפול המסור באבא, על האהבה, על הסבלנות ועל המסירות, ובעיקר - על
 הדוגמה האישית שנתת לכולנו למה היא אהבה אמיתית.
 אבא, היית אבא מצחיק ומחנך, אוהב ודואג.
 היית איש של עבודה בכל רמ"ח איבריך - "דורסל" אמיתי.
 לרגע לא נח.
 והגינה שלך... הגינה הכי יפה בקיבוץ, שעליה עמלת בלי סוף, טיפחת אותה במסירות
 והתגאית בה אפילו יותר.
 גם שם היית אתה - משקיע, יוצר, מטפח, ולא מוותר עד שהכול יהיה בדיוק כמו
 שצריך.
 הטמעת בנו כל כך הרבה ערכים, והשאת לנו כל כך הרבה זיכרונות.
 זיכרונות מתוקים, מצחיקים, קסומים.
 רגעים קטנים וגדולים שילוו אותנו כל החיים.
 אבא, אני לא יודעת מה שבר בסוף את הכוח שלך.

אני יודעת שהיו לא מעט סיבות להישבר, ונראה שעם השנים כולן התנקזו לאיזשהו שבר עמוק, שממנו הגוף שלך כבר התעייף.

ואני רק מקווה, מכל הלב, שרגעי הגאווה והנחת היו רבים וחזקים יותר מרגעי הדאגה והאכזבה.

כל השנים שבהן כבר לא היית בדיוק מי שהיית פעם, התפללתי לעוד ניצוץ קטן ממך. עוד חיוך. עוד בדיחה. עוד רגע אחד שבו ארגיש שוב את אבא שלי. ועכשיו, נשאר לנו לקוות לזיכרונות הטובים.

ואולי... גם לחלומות.

אולי שם עוד תפתיע אותי ותבוא לבקר.

אבא שלי, אני מבקשת ממך שעכשיו תנוח. באמת תנוח.

אל תדאג לנו.

אנחנו נשמור על אמא.

נדאג לה, נאהב אותה ונעטוף אותה, בדיוק כמו שמגיע לה.

ואנחנו נשמור גם על מה שהיה הכי חשוב לך - על המשפחה שלנו.

נישאר מאוחדים.

נישאר אוהבים.

נשמור אחד על השני.

בדיוק כמו שלימדת אותנו.

אבא אהוב ויקר שלי,

תודה על מי שהיית בשבילי.

תודה על כל מה שנתת לי.

תודה על הבית, על הערכים, על האהבה ועל הזיכרונות.

אני אוהבת אותך.

ואוהב אותך תמיד.

נוח על משכבך בשלום, אבא שלי.

הגיבור שלי.

האיש עם הלב הכי גדול.

אבא שלי האהוב.

ליטל

הספד שכתבתי לג'קי

ג'קי אחי האהוב – מילות פרידה אבל לא ממש

יושב בשיקגו על המים, אז איך זה מרגיש כל כך רחוק. כמעט כמו המילים של אריק איינשטיין בסן פרנסיסקו. ואני מביט אל האופק וחושב עליך ג'קי, אחי היקר שמחייך ונושם לרווחה, מביט מעבר לכתפי ושוב בודק שהצווארון שלי מקופל ואולי אולי מגוהץ. יום ראשון בבוקר, עשרות צעירים רצים ורוכבים לאורך הטיילת, משפחות עם ילדים וכלבים ממלאים את הדשאים, והנה אוזנים יורדים להתרחץ באגם העמוק. עמוק מאד. כמה עמוק? כמעט 300 מ' שזה לא הרבה, אבל גודלו כארץ ישראל כפול 3.5.

באוזניות זוהר ארגוב עם "ים של דמעות" והן זולגות מעיני. חלקן מלוחות גולשות לזיפים הטריים וחלקן פוגשות את שפתי והן מתוקות. אך רובן מתוקות ומלוחות יחד. מלוחות במחשבות של געגועים וכמה סבלת בתקופה האחרונה. מנגד, מתוקות בזכרונות על הרגעים היפים שחלקנו יחד במשך השנים, של רגעי החוק, של עשייה, של נתינה וקבלה. הן זולגות ופוגשות את האגם. כמה זמן יקח למלא אותו? הרבה לפני שאספיק לשחזר את הרגעים והחויות שלנו יחד.

אז הנה חוויה אחת, שצרכה אצלי עמוק. ג'קי, אתה זוכר את משחקי הכדורסל שאתה כמנהל קבוצה ורס"פ מסור היית מארגן הכל לפני ומושלם. הגופיות תמיד הגיעו מקופלות אחרי כביסה. כרטיסי השחקן במעטפה מסודרת, גם אם לפעמים הכרטיס של אמיר גולן, שנרשם בטופס לא תאם את השחקן שעלה לשחק (סטיב חצאית). אבל הכי זכורה לי הצידנית. היא תמיד הייתה מלאה ומסודרת שורות שורות של סנדוויצ'ים בכל טוב, פירות וחטיפים. אהה וכמובן הבריות. זוכר את המשחק המפורסם נגד פרוד? הפועל כפר הנשיא, הקבוצה הכי כבדה בליגה עם אלק ודרור קולינס, האוהד המושבע שלימים, יהיה אלוף המדינה, מגיעה ב GMC של החולה ופג'ו האפור של הבריכות, שניהם בוץ ואבק. בכניסה לקיבוץ התברר שהגענו מוקדם, אז כהרגלנו, ניגשים לחדר האוכל לחפש את הקבוצה היריבה. יום שלישי והתברר שזה יום מיוחד בפרוד. לארוחת ערב מגישים שלווה. ערמות של שלווה במגשי נירוסטה. כששורת הארבה סיימה למלא את הקערות והתיישרה בשולחנות הקיבוץ, לא נותר הרבה לילדי פרוד. ג'קי, זוכר שעמדת בצד נבון מההתנהגות של פראי האדם האנגלים שלא עמדו בפיתוי השלווה. אז מה הפואנטה? שבסיום המשחק, אף אחד לא זכר את תקרית השלווה. כל התכולה של הצידנית נעלמה כאילו לא הייתה.

ג'קי, בוא נדבר על ההחמצות, הן קשורות לדמעות המלוחות. הראשונה של יעקב ושלי. שלושתנו אבדנו אחים, ויחד כל שנה חלקנו את האובדן, הגעגועים והכאב. זוכר שתכננו טיול למרוקו יחד עם בנות הזוג? הזמן עשה את שלו והחיים בלבלו אותנו. למרוקו לא הגענו, זאת החמצה גדולה שצורבה לי. השנייה, היא איחוד נוסף עם אד משיח. נסיעה לעכו, דגים וחומוס ובעיקר צ'יפס. ולקינוח, חביתת לוף ובצל מטוגן במחבת של אד. כן, אלו ההחמצות של הרגעים הקטנים שעושים את החיים גדולים.

תמיד היינו מאד שונים אבל משלימים. אתה נוטף רגש ואני עמוס בהיגיון. הרבה פעמים הסתבך לך כי אתה נפש של אומן, רקדן בנשמה, עם לב ענק, ושכזה הרבה פעמים גם הלב הענק שלך לא יכול היה להכיל את התסכול מהחפיפניקיות של אחרים. ואני, יותר מדי עצור. בוחן כל צעד ומשתדל לשמור האמצע. אבל שנינו ידענו להתבונן, להקשיב ולהביט אחד לשני בעיניים, ולאמץ איזונים. לכן אתה אח כל כך יקר. לכן אני כבר מתגעגע.

ובסוף ג'קי. אי אפשר בלי טוטסי, כי אתם אחד. הזוג הכי מושלם שהכרתי, לא נפרדים, תמיד מאפשרים ודואגים אחד לשנייה. אז טוטסי, מחר מתחיל יום חדש. את יודעת מה ג'קי היה אומר לך ואני אגיד בשמו.

תעופי על החיים, על הילדים והנכדים. קחי תרמיל ומקל וצאי לדרך. יש עוד הרבה להספיק עד שתיפגשו שוב.

ג'קי אהובי, תנוח על משכבך בשלום, תמסור ד"ש לכל מי שכבר מחכה למעלה ואנחנו עוד ניפגש.

רפי פרנק

נפרדים מג'קי

טוטסי בת כיתתי האהובה, כתבתי זאת לכבודך, באהבה והערכה רבה.

יצחק עמר, בן אסתר ויעקב, נולד ברבאט, מרוקו, ביולי 1951.

הוא הגיע לכאן עם גרעין הנח"ל "הגליל" בשנת 1969, (גם חנה פרנקלין), ופניו היפות משכו את תשומת לבה של טוטסי, אהבת חייו.

הם נישאו ביוני 1973, ויחד הם בנו זוגיות נפלאה, ומשפחה של ארבע בנות, ולבסוף הגיע גם שי – הבן, שנקרא על שם הסבים משני הצדדים.

הם התלבטו לגבי מקום מגוריהם, וניסו
הן בירושלים והן באנגליה, אך לבסוף
חזרו לקיבוץ. ג'קי הצטייר בעיניי תמיד
כראש משפחה נמרץ, שעושה הכול
למען משפחתו וילדיו.

ג'קי עבד במגוון של ענפים: כאקונום,
במפעל, כמשווק של רווית (מוצרי
השקייה מאלומיניום), כרכז שירותים,
בחנות בגדי האופנה הווילאג',
במשתלת הערערים, וברכוש הנוי.

הוא אהב ארגון, סדר וניקיון, תכונה
ששימשה אותו בכל תפקידיו.

ג'קי פעל רבות כדי שמזכיר את חברו היקר לגרעין, יעקב שרף, שנפל בעת שירותו
הצבאי, כל שנה ביום הזיכרון לחללי צה"ל, עם חללינו. והצליח בכך.

גם כשהחלה הדמנציה, ג'קי נשאר חייכן ושמח, אפילו יותר מקודם. אהב לחבק,
ונהנה מאוד ממוסיקה ומריקודים. ואז, בהתדרדרות כואבת ובלתי נמנעת, הלך
והתרחק.

בתקופה האחרונה לא תקשר בכלל, וטוטסי, במסירות אין קץ, סעדה אותו.

ימים קשים וארוכים עברו עליכם, בני המשפחה, באתגר קשה מנשוא, כשהגוף
בוגד, והאדם שהכרנו ואהבנו הולך ונעלם, ואנו נשארים עם הכאב, האהבה
והזיכרונות.

ועכשיו ג'קי סוף סוף נח. הלוואי שגם אתם תמצאו מנוחה ושלווה.

נוח על משכבך בשלום.

טוטסי, ענבל, קרין, מרב, ליטל, שי - וכל בני המשפחה, אנו איתכם בצערכם,
ושולחים חיבוק של נחמה.

רחל גינת

ההוכחה לקיום אלוהים היא מוזיקה (קורט וונגוט)

1. לְדוֹד מִשְׁכִּיל: אֲשֶׁרִי נָשׂוּי פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה.
אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן; וְאֵין בְּרוּחוֹ רִמְיָהּ. (תהילים פרק לב א ב)
2. כמה מילים על שירה ומוזיקה בימים של מסה - ספר תהילים הוא ספר רווי במוזיקה. מעבר לעובדה שהוא מיוחס למשורר הגדול בתנ"ך דוד בן ישי, שחיבר את ההספד המופלא לשאול ויהונתן אהובו שנפלו בקרב בגלבע. ובמותם ציוו לו מלוכה. אבל המוזיקה שבספר תהילים באה בעיקר מהמילים. כמעט כל פסוק הוא משטח המראה שמתחיל בחיים עצמם, כמו שאוהב לומר ראש ממשלתנו האהוב, וממריא ממנו אל משמעותם.
3. "אשרי נשוי פשע" משמעו אדם שפשע, אבל שב בתשובה, ונסלח לו. "נשוי" - במשמעות נקי, סלוח. "נשוי פשע" - אדם שפשע, ונסלח לו.
קורט וונגוט, הסופר האמריקאי המפורסם ממוצא גרמני, היה במהותו הדבר הכי קרוב שאני מכיר להיות חתול צ'שייר מאליס בארץ הפלאות. הוא וגם ד"ר שועי רז כמובן. בספרו "עריסת חתול", באנגלית, Cat's Cradle מסביר קורט וונגוט, בין שאר הדברים המצחיקים והמיותרים, מהו "נשוי פשע".
5. 'עריסת חתול' הוא ספר מדע בדיוני סאטירי שנכתב על ידי קורט וונגוט בשנת 1963 ועוסק בקשרים שבין מדע וטכנולוגיה, דת ומצוות, נשק להשמדה המונית וסוף העולם. שם הספר הוא שמו האנגלי של המשחק המכונה בעברית "סבתא סורגת".
6. אוניברסיטת שיקגו, שדחתה את התזה הראשונה של וונגוט בתחום האנתרופולוגיה, קיבלה לאחר מכן את ספרו "עריסת חתול" כתזה, והעניקה לו את התואר.
7. אחת הדמויות בספר המופלא הזה המצחיק עד בלי די, ספר שנגמר בגרגורים של צחוק ובקיצה של האנושות, הוא רופא גרמני ששם לו למטרה להציל אדם על כל אדם שגרם למותו במלחמת העולם השנייה. אם אני זוכר טוב (קראתי את הספר לפני כמה עשרות שנים) נדמה לי שהוא היה צריך לחיות כמה מאות שנים כדי לקיים את המשימה. וזהו לענייננו הפירוש המושלם לאשרי נשוי פשע.

8. קורט וונגוט כתב פעם, במאמר, שאם במקרה הוא אי פעם ימות, הוא מבקש שעל המצבה שלו ייכתב: "ההוכחה היחידה שאי פעם היה צריך \ לקיומו של אלוהים \ היא מוזיקה."

9. ובמקום הזה שבו נפגשים קורט וונגוט ויהיה מי שכתב את תהילים אשר יהיה, אפשר להתחיל לסכם. ואם תרצו, וגם אם לא תרצו, הרי שיש בכך כדי להגדיר את המשימה הכבירה שלקחו על עצמם מחברי התהילות של ספר תהילים. להוכיח את קיומו של האל באמצעים מוזיקליים.

10. דוד מנגן בכינור, צייר בשנת 1530 Camillo Boccaccino

אהה, יופיו של העולם, איפה היית?

נתחיל בציטוט חביב מספר החוכמה קהלת: ומתוך האור וטוב לעינים לראות את השמש: (קהלת פרק יא פסוק א)

2. ובכן כמו כל דבר בהיסטוריה גם קהלת בא פעמיים. פעם כספר פילוסופי ששייך ל"ספרות החוכמה", כלומר לספרות שעוסקת בשאלות הגות אוניברסליות כגון מעמד האדם בעולם, ולמרות שיש בו קטעי דיכוי פסימיים לא קלים כשאני קורא בו אני חש באור הבוקע בו מבעד לעבים. בפעם השנייה הוא נופל עלינו כתוכנית דיסטופית רב שלבית של פורום קהלת להרבות ולעבות את החושך בחברה.

3. כדי להיזכר ב'שביל האור' חזרתי לקהלת מעת לעת אני מניח את הפילוסופיה של קהלת בצד ויוצא למסע בשביל האור. תחילה אני מתפנה להתענג על היכולת השירית המופלאה והמעודנת שלו שבראה דימוי כל כך מסעיר כמו "ומתוך האור". דימוי שמזכיר לי מיד את השורה "כאור בשולי העץ", מהשיר "האמנם עוד יבואו ימים" של לאה גולדברג, שהיא בעיני אולי אחת השורות היפות ביותר שנכתבו בשפה העברית. הרגישות המיוחדת שהולידה את ההבנה המרחיבה את הדעת שהאור המתוך הוא טוב לעיניים, מה שמזכיר לי עוד את "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב."

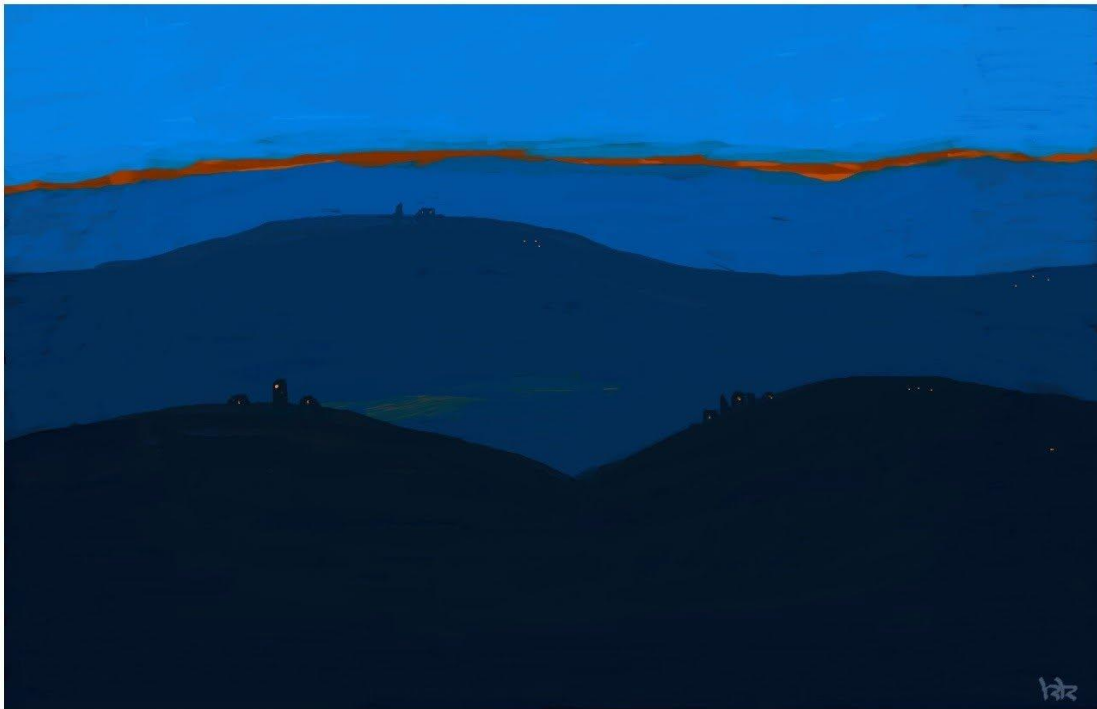
4. מהחיבור בין "האוהב ימים לראות טוב" של תהילים ל"וטוב לעינים לראות את השמש" של קהלת, אני נמשך כבחבלי קסם של אור אחר יופיו של רבי יוחנן, שהרוצה לראות יופיו של רבי יוחנן, יביא כוס של כסף צרוף וימלאנו גרעינים של רימון אדום, ויעטר זר של ורד אדום על פיו, ויניחנה בין חמה לצל - אותו זוהר מעין יפיו של רבי יוחנן הוא.

5. ואז האור הולך ודועך, כדרכו של האור הבא בכל יום להתרפק אל הלילה. ואני שב ונוחת אצל קהלת המגלה לי את ימי החשך כי הרבה יהיו. ובקצהו המאפיל והולך של שביל האור ניצב כבר באפלולית המתעבה והולכת חנוך לוין כדי לומר לנו את האמת הקיומית הנצחית והבלתי נמנעת.

6. למען האמת זה הזמן להודות שמגילת קהלת מאוד מזכירה לי את חנוך לוין. או שאולי להפך, חנוך לוין מזכיר לי את קהלת. וחנוך לוין שניצב שם בקצה השביל על גבול החשיכה אומר לי, לנו, לכולנו:

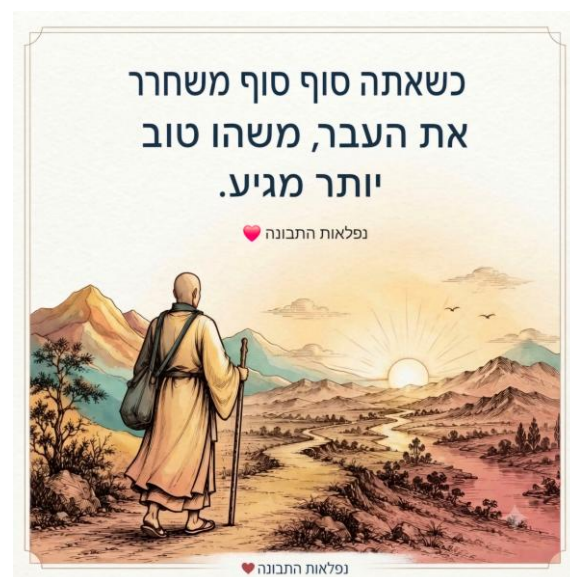
כְּשֶׁעוֹמְדִים לְשַׁלֵּל אֶת אֹר עֵינֵי,
 אֲנִי נֹכַח שְׁעַד עֶכְשׁוֹ
 לֹא רָאִיתִי כְּלוּם,
 וְיֵשׁ כָּל-כֶּן הַרְבֵּה.
 אֶפְלוּ כָּאֵן, בְּכֶפֶר הַזֹּאת,
 הַבְּתִים סָבִיב, הַשָּׁמַיִם,
 עֲלֶה, צָפוֹר, אֶפְלוּ גִרְגֵּר אֶבֶק.
 הֵייתִי רוֹצֶה לְשֹׁאֵב
 אֶת כָּל הָעוֹלָם לְתוֹכִי.
 אָהָה, יִפְּיוֹ שֶׁל הָעוֹלָם, אֵיפֹה הֵייתָ?

7. ואם תחשבו על זה היטב תגלו שהקריאה הזאת "אהה, יופיו של העולם, איפה היית?" היא גם השאלה וגם התשובה. ומה עוד בסך הכול נותר לנו לבקש ולדעת על מהות החיים כאשר נעלם האור ואנו שרויים כעת בחושך. הרבה חושך.

פינת הקריקטורה השבועית: השבוע נפרדנו יחד עם עיתון הארץ מעורכו הספרותי בני ציפר. 37 שנים ערך ציפר את המדור ועכשיו סיים. ולמרות שישנם

רבים הטוענים שעשה את עבודתו נאמנה, רבים יותר יזכרו לו את הזחילה המבחילה למעונם של משפחת נתניהו, ואת העובדה שרייר על שרה. שלום שלום ואל תחזור לי בחלום.

• ג'קי עמר ז"ל

הלך לעולמו חברנו ג'קי (יצחק עמר).

ג'קי היה אחד הגברים יפי התואר ביותר שהכרתי, וכמו שהיה יפה, הייתה בו גם אהבה ליופי. ראינו זאת כאשר הוא (יחד עם רוי בוסקילה) הקימו את מתפרת הווילאג'. היו לו חלומות על בית אופנה, שייצר בגדים יפהפיים במחירים שווים לכל נפש, ואכן הווילאג' ייצר בגדים, מפות ווילונות יפהפיים.

כשהוא לקח על עצמו את ניהול ענף הנוי, הוא מיד מילא את סביבתו בארגזים ובסלים תלויים, ובהם פרחי נוי יפהפיים.

בשנים האחרונות הלך ג'קי ונסגר מאחורי מחלתו. אחד הזכרונות האחרונים שלי ממנו היה כשהיינו בטיול במרכז להנצחת תרבות הכורדים במושב ירדנה, שם חגגנו בעזרת תלבושות וצעפים כורדיים לצלילי מוזיקה כורדית. חברים וחברות רבים רקדו לצלילי המוזיקה, ג'קי היה אחד מהם. הוא היטיב להתנועע לצלילי המוזיקה והקצב שלה, וחיוכו העיד על כך שהיה מאושר.

משפחה נהדרת הקימו ג'קי וטוטסי (זהבה): ילדים ונכדים. טוטסי, רעייתו האהובה טפלה בו במסירות בביתם, עד יומו האחרון. לכולכם שלוחים תנחומיי.

יהא זכרו ברוך.

• חם חם, כל כך חם

כבר לא ניתן להתכחש להתחממות הגלובלית, כאשר ברחבי אירופה משתוללות שריפות ואנשים מתים, ממש, בגלל החום. גם אצלנו רוב הזמן חם מאד!

באנגליה, למשל, שהאקלים שלה הוא בדרך כלל גשום כל ימות השנה ואין משקים שם את השדות, החקלאות גוועת.

בתוך כל זה היה מרענן לקרוא בעיתון שישראל, כמובן, פיתחה זן עגבניות חדש שיהיה עמיד בפני טמפרטורות גבוהות של 45 מעלות. אין על האגריטק שלנו!

• הבקרה האוירית

כתבה מעניינת ומפליאה, שודרה לפני שבוע בטלוויזיה. האדם הפשוט, כמוני, למשל, אולי רואה כמובן מאליו, שמטוסים של חיל האוויר שלנו, ממריאים

ונוחתים תוך כדי הפצצות מסיביות בעומק שטח האויב, ובאותו הזמן כלי טייס אחרים טסים באוויר ומגנים על שמינו. ובאותו הזמן מטוסים של חיל האוויר האמריקאי, גם הם ממריאים ונוחתים פה בשטח הקטנטן של ישראל, וכל זה קורה בעת ובעונה אחת, וללא תאונה אחת, טפו טפו. ובאותו הזמן מתנהלת גם תעופה אזרחית. והתקשורת אתם מתנהלת בעברית ובאנגלית בדייקנות של שעון שוויצרי.

אז, זה לא מובן מאליו! מאחורי ההצלחה הזאת עומדים קומץ של בקרי אוויר המכוונים את כל התנועה הזאת 24/7. רק כשראיתי את הכתבה הבנתי את גודל המשמעות של האירוע.

כל כך חבל שבכבישי הארץ המצב אינו כזה, ומספר ההרוגים בתאונות הדרכים עלה מאד בשנה שעברה, וכנראה לא יקטן גם השנה. אפשר לצמצם את התופעה. בעבר כבר הצלחנו להוריד את מספר ההרוגים בתאונות הדרכים. אולי שר התחבורה הבא?

• הרצאות במפגש

אצלנו ב"מפגש" אנחנו נהנים משפע של הרצאות. גם מי שאינו חבר מלא, מוזמן לבוא להרצאות.

ביום ראשון התקיימה הרצאה על ייבוש החולה, החלום ושברו, והניסיונות לתקן את המפגע האקולוגי שיצר הייבוש.

בשורה הראשונה בקהל ישבו שלושה בוגרי תנועת "הבונים" (כן, כן זאת התנועה שחנכה והכשירה את מייסדי כפר הנשיא וממשיכיהם, לעזוב בתים נוחים בבריטניה ולבוא להתיישב בקיבוץ, ולגור בצריף ללא שירותים).

בין זיכרונותיהם של שמחה ארנולד, קרול לופוב ואריה וולפין, היה הזיכרון שהם, חניכי התנועה, יוצאים בימי ראשון בחולצה הכחולה, ובידם הקופסה הכחולה של הקק"ל, הם ניגשים לבתים, ואם יש מזוזה ליד הדלת, הם מצלצלים בפעמון, מציגים את עצמם ומסבירים על הפרוייקט הציוני הגדול שיוצא לדרך: ייבוש החולה. הפרוייקט ידביר את המלריה (אפילו הילדים התמימים האלה לא ידעו, שבאותם ימים המלריה כבר הודברה על ידי D.D.T), וייצור קרקע טובה לחקלאות.

היום שואלים השלושה האם עליהם ללכת ולהחזיר את כל הכספים שהם התרימו לפני 75 שנים ברחובות גולדרס גרין.

הרצאה מעוררת השראה הייתה הרצאתו של שמואל (שמוליק) למדן. על דרכו מעומק החינוך החרדי, אל היציאה בשאלה ועל יחסיו עם הוריו, שנשאלו חרדים, ועם חלק מעשרת אחיו ואחיותיו, אלה שהם חרדים ואלה שלא. הוריו עברו לגור בגבול בני ברק רמת גן, ושם שני הבנים שנוסעים בשבת יכולים לבוא עם משפחותיהם לבקר ביום שישי, ולצאת עוד לפני יציאת השבת בדרכם הביתה. וההורים מסכימים לטובת הקשר המשפחתי. שמוליק לא למד לימודי ליבה בילדותו, אך הצליח להשלים לימודים, והיום הוא איש מחשבים שנותן שירותים למוסדות שונים כולל בכפר הנשיא.

התשתית העיקרית בסיפור הזה הייתה האהבה. האהבה שאפשרה להורים לשמור על קשריהם עם בניהם ונכדיהם, למרות הקושי.

• לקראת הבחירות

כתבתי כאן לא מזמן על הפיל שנמצא בחדר. הפיל הזה הוא המפלגות הערביות, שבלעדיהן אי אפשר יהיה להרכיב קואליציה אחרי הבחירות. אף מפלגה יהודית אינה מוכנה לדבר על האופציה הזאת, כאפשרות ריאלית. הצטרפותו של ח"כ סגלוביץ למפלגת רע"ם, היה צעד, שמבחינתי הוא חיובי. קשה להתנבא היום, איך ישפיע הצעד הזה על התוצאות בקלפי, ועל הרכב הממשלה הבאה.

• אורן נהרי ז"ל

בעת כתיבת שורות אלה הגיעה אלי ידיעה על מותו של אורן נהרי.

בשבועות האחרונים, תכנן נהרי את פרידתו מאתנו, הקהל המסור שלו. בשבת האחרונה הוא נפרד מתכנית הרדיו השבועית שלו "שבת עם אורן נהרי" הדיבור היה קשה לו, אבל הצלילות שלו, עומק ורוחב הידע שלו היו כמו תמיד עמוקים ורחבים. אני מניחה שהוא ידע כבר מה צפוי בימים הקרובים, ומקווה שהוא זכה למות ללא ייסורים מיותרים.

מיד כששמעתי על מותו, שלפתי ממדף הספרים ספר שהוא כתב לפני כמעט 20 שנה. בשבוע הבא, אביא ממנו מטעמים.

יהי זכרו של האנציקלופדיה המהלכת ומשדרת הזאת, ברוך.

עד כאן לשבוע זה

שבת שלום

תמר וולפין

14.8 פלג יזרעאלי

15.8 שרון מזרחי

דור מעין

דותן בילט

16.8 איילת מרום

נטע לינטון

17.8 עומר יצחקי

18.8 שרה מרקוסון

19.8 עדי פרנק

רואי איילון

20.8 ניתאי קורן

ארז גדיה

סיפור לשבת

זמן חשוב יותר מכסף

מה צריך סטודנט כדי לשכור חדר? דירה? בדרך כלל התשובה פשוטה: כסף. אבל בבית אבות אחד בהולנד, התשובה אחרת. שם משלמים בזמן במקום בכסף.

בעיר ההולנדית דוונטר פועל בית האבות, Humanitas, מקום שהחליט לפתור שתי בעיות בעזרת רעיון אחד פשוט.

מצד אחד – סטודנטים שמתקשים לשלם שכר דירה.

מצד שני – קשישים שמוקפים באנשים אחרים, אך לעיתים קרובות סובלים מבדידות קשה.

מנהלת בית האבות הגתה רעיון מבריק - מה יקרה אם נחבר את שתי הבעיות האלו יחד ונמצא להן פתרון אחד? כך נולד אחד המיזמים המרגשים בעולם:

סטודנטים מקבלים חדר ללא תשלום בתוך בית האבות, אבל יש תנאי אחד.

הם לא משלמים בכסף, אלא בזמן שלהם: לפחות שלושים שעות נוכחות בחודש.

הסטודנטים לא נחשבים למטפלים סיעודיים ואינם מחליפים את צוות בית האבות. הם לא רוחצים דיירים, לא מחלקים תרופות ולא מבצעים עבודת טיפול.

הם רק מתבקשים להיות "שכנים טובים".

לשבת לקפה, לאכול יחד ארוחת ערב, לשחק שחמט או קלפים. לעשות טיול רגלי קטן

מסביב לבית האבות. להתדיין על ענייני דיומא, לנתח את החדשות או פוליטיקה.

להקשיב לסיפור שכבר סופר עשר פעמים. לעזור עם קניות. להביא תרופות מבית

מרקחת. לצחוק. פשוט להיות שם.

שלושים שעות בחודש זה בערך שעה אחת ביום. אבל זו שעה שמשנה חיים. לא

חייבים כל יום, העיקר שבמצטבר זה יהיה שלושים שעות.

הצעירים מגלים שלזקנה יש פנים אחרות, מאחורי כל קמט מסתתר סיפור.

מאחורי כל הליכון מסתתר אדם שפעם היה ילד, התאהב, חלם, בנה משפחה, נפל,

קם והמשיך. ובדרך כלל הוא שמח להיזכר ולספר על זה. הם לומדים להקשיב, הם

נחשפים לחוכמה שלפעמים ייקח להם שנים להגיע אליה בעצמם.

והמבוגרים? פתאום הבית מתמלא בצחוק. במוזיקה חדשה. בשיחות על מבחנים באוניברסיטה. בהתלבטויות על אהבה. בחיים. במשב רוח מרענן של נעורים. אחד הסטודנטים סיפר פעם שהוא חשב שהוא בא לעזור לדיירים. אחרי כמה חודשים הבין שהם אלה שעזרו לו. הם לימדו אותו סבלנות, פרופרציות. ואיך נראה ניסיון חיים שאי אפשר ללמוד אותו בשום אוניברסיטה.

מנהלת המקום אמרה שהמטרה מעולם לא הייתה למצוא כוח אדם בחינם. המטרה הייתה לבנות קהילה. מקום שבו צעירים ומבוגרים אינם חיים בעולמות נפרדים, אלא משלבים את חייהם זה בזה.

בדידות אינה נעלמת בעזרת עוד תרופה. לפעמים היא נעלמת כשמישהו פשוט מתיישב לידך ושואל: "איך עבר עליך היום"? אנחנו חיים בעולם שמודד כמעט הכול בכסף, אבל פרויקט כזה מזכיר שיש דבר אחד יקר הרבה יותר מכסף - וזה זמן.

בית האבות מתכנן הרחבה של המיזם: תוכנית חדשה שבה סטודנטים וקשישים יגורו ממש באותה יחידת דיור ביחד, כדי להעמיק את הקשר היומיומי.

מודלים דומים כבר אומצו במקומות אחרים בהולנד ובאירופה, כולל במנזר אוגוסטיני באוטרכט שבו צעירות עם רקע רפואי עברו לגור לצד נזירות מבוגרות כדי לסייע להן.

זה מזכיר לי שלפני שנים הייתי מתנדבת של יד שרה שביקרה קשישים בבתיהם. זה אמנם שונה מהמודל ההולנדי של מגורים משותפים שתיארת כאן, אבל המפגש הבין דורי היה זהה. נוצרו קשרים יפים. קשישות היו אופות לכבודי עוגות ביום הביקור שלי, ואני הייתי מכבדת אותם בפירות 'יקרים' מהסופר, כאלה שלא הרשו לעצמם לקנות. צפינו ביחד באלבומי התמונות שלהם ושמעתי הסברים מי זה מי ואיפה צולם. לפעמים פתרתי להם בעיה במחשב אם היה להם, או כתבתי להם מכתבים שהתקשו לכתוב - לרשויות, לבן הרחוק. היו ימים.

המודל הזה של מגורים משותפים הוא גאוני בעיניי. ווין-ווין, כל הצדדים נהנים.

אתם חושבים שזה יכול להצליח גם אצלנו בארץ?

נכתב על ידי חמדה גלעד ©

